

RAADSVOORSTEL

ZAAKNUMMER: 07432024208486

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	p.h.:
Water- en rioleringsprogramma gemeente Asten (Wrp)	5	9 december 2025	JB

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

Onder de Omgevingswet is het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) niet langer verplicht, maar het opstellen van een gemeentelijk Water- en rioleringsprogramma (Wrp) blijft zinvol. Het Wrp vervangt het GRP.

In het Wrp is de omgevingsvisie en de toekomstagenda 2030 doorvertaald naar de strategische koers: "Veilig, schoon en robuust watersysteem voor een toekomstbestendig Asten". Verder is deze koers uitgewerkt in 6 strategische doelen:

- afvalwater: We zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater
- hemelwater: We zorgen voor een doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater
- grondwater: We zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert
- klimaatadaptatie: We anticiperen op klimaatontwikkelingen door onze leefomgeving duurzaam en waterrobuust in te richten
- waterkwaliteit: We dragen bij aan een watersysteem met water van een goede kwaliteit
- water en bodem: We gebruiken water en bodem als mede ordenend principe bij de inrichting van de leefomgeving

Ook zijn maatregelen opgenomen om de gewenste doelen te behalen inclusief het kostendekkingsplan voor water en riolering. Het kostendekkingsplan is tevens de onderbouwing van de riool- en waterzorgheffing.

Beslispunten

De raad besluit:

1. Wensen en bedenkingen te uiten over het Water- en rioleringsprogramma (Wrp)
2. Vast te stellen het "Kostendekkingsplan water en riolering" (bijlage A9 van het Wrp)

Aanleiding

Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) heeft een belangrijke rol gespeeld bij de planmatige uitvoering van de gemeentelijke watertaken. Het GRP was onder de Wet milieubeheer een verplicht plan voor gemeenten. Ons vigerende GRP heeft een looptijd tot en met 2025. Onder de Omgevingswet is het GRP niet langer verplicht, maar het opstellen van een gemeentelijk programma voor water- en

riolering blijft zinvol voor het uitwerken van de doelen die we willen behalen, het maken van een planning en de financiële onderbouwing van de riool- en waterzorgheffing.

Doelstelling

Middels het Water- en rioleringsprogramma (Wrp) wordt de omgevingsvisie op het gebied van water en riolering concreter uitgewerkt en worden maatregelen opgenomen om de gewenste doelen te behalen inclusief het kostendekkingsplan. Het kostendekkingsplan dient tevens als onderbouwing van de riool- en waterzorgheffing. Daarnaast dienen planregels opgenomen te worden die via het bestemmingsplan “Asten Verzamelplan 2019-2” bindend zijn voor derden.

Argumenten

1.1 In het Wrp is de omgevingsvisie concreter uitgewerkt voor water en riolering

In het Wrp is de omgevingsvisie en de toekomstagenda 2030 doorvertaald naar de strategische koers: “Veilig, schoon en robuust watersysteem voor een toekomstbestendig Astén”. Verder is deze koers uitgewerkt in 6 strategische doelen:

- afvalwater: We zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater
- hemelwater: We zorgen voor een doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater
- grondwater: We zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert
- klimaatadaptatie: We anticiperen op klimaatontwikkelingen door onze leefomgeving duurzaam en waterrobuust in te richten
- waterkwaliteit: We dragen bij aan een watersysteem met water van een goede kwaliteit
- water en bodem: We gebruiken water en bodem als mede ordenend principe bij de inrichting van de leefomgeving

De strategische koers en de 6 strategische doelen vormen samen de doelenboom, zoals opgenomen in Figuur 1 van het Wrp.

Het Wrp vervangt het GRP. De belangrijkste verschillen zijn:

- het Wrp is een programma onder de omgevingswet en wordt zodoende vastgesteld door het college van B&W, terwijl het GRP door de gemeenteraad vastgesteld diende te worden
- Het Wrp is compacter en duidelijker opgesteld. Dit verhoogt de leesbaarheid en gebruiksvriendelijkheid voor o.a. inwoners, projectleiders en ontwikkelaars
- Voor de aanvullende taken (klimaatadaptatie, waterkwaliteit en water en bodem als mede ordenend principe) is verandering nodig. Voor deze taken is meer aandacht nodig en zijn operationele doelen uitgewerkt

1.2 In het Wrp zijn planregels opgenomen, die bindend zijn voor derden

Via het bestemmingsplan “Asten Verzamelplan 2019-2” zijn de regels uit het vigerende GRP bindend voor derden. Door het vervallen van het GRP komen ook de regels te vervallen en dat is niet de bedoeling. De regels uit het GRP zijn overgenomen, maar er zijn wel enkele nuances aangebracht, die beter aansluiten bij de praktijk:

- Geen waterberging vereist bij tijdelijke woonunits op bouwlocaties is gewijzigd in geen waterberging bij tijdelijke bouwwerken (tot 5 jaar)
- Grootchalige ontwikkelingen is verwoord als ontwikkelingen, waarbij openbare ruimte gerealiseerd wordt
- Toegevoegd is dat indien een grootchalige ontwikkeling een uitbreiding is, dat de hemelwaterbergingsvoorziening een bovengrondse voorziening dient te zijn

- Kleinschalige verharding (inritten, terrassen, tuinpaden, e.d.) mag afwateren naar naastgelegen groen zonder hemelwaterberging, indien de verharding niet meer dan 30% van het oppervlak bedraagt

1.3 In het Wrp zijn maatregelen opgenomen, om de gewenste doelen te behalen

Enerzijds betreft dit een beleidsuitwerking, waarin we aangeven hoe we met bepaalde situaties omgaan. Ten opzichte van het vigerende GRP:

- ontwerpen we een nieuw riool niet meer met bui 09 (een bui met een herhalingstijd van 1 keer per 5 jaar, gerekend over de periode 1955-1979) met een totaal neerslagvolume van 28,4mm, maar met bui C_2_2050_H (een bui met een herhalingstijd van 1 keer per 2 jaar volgens W_n-klimaatscenario (klimaatscenario met hoge waarde voor verandering van luchtstromingspatronen en een warme wereldwijde temperatuurstijging) met een totaal neerslagvolume van 37,9mm.
- zijn de regenwaterstructuurkaarten opgenomen. Deze kaarten geven richting voor de nodige (toekomstige) ruimte voor afvoer en berging van hemelwater in de kernrandzones en zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de natuurlijke afstroming via het maaiveld.

Naast de beleidsuitwerking zijn ook concrete maatregelen opgenomen, zowel maatregelen uit de exploitatie als investeringsmaatregelen. De investeringsmaatregelen worden nog nader uitgewerkt in het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW). Op basis van de analyse van de modelmatige toetsing van de bestaande situaties (bui 08, bui 10 en bui 70mm), zijn maatregelen opgenomen (tot 2040) om het operationeel doel te kunnen halen voor klimaatadaptatie: in 2050 is gemeente Asten klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. Bij dit voorstel zijn de betreffende tekening van de modelmatige toetsing toegevoegd:

- **Waterdiepte bui 08 (19,8mm).**
Het uitgangspunt bij bui 08 is dat er geen water op straat staat. Op verreweg de meeste locaties kunnen we het hemelwater goed verwerken. In enkele situaties ontstaat er water op straat (geen wateroverlast), zoals bij Kluisstraat/Pastoor Vogelstraat, Planker, Neptunusstraat/Meteoorstraat, Margrietstraat, Markt en Antoniusstraat
- **Waterdiepte bui 10 (35,7mm)**
Bui 10 geeft vooral inzicht waar water op straat ontwikkeld bij heviger buien. Naast de voorgaande locaties zien we relatief veel water op straat in laag gelegen locaties zoals de Sterrenwijk/Appelwijk, Margrietstraat/Hemel/Julianastraat, Wilhelminastraat/Driehoekstraat/Burg. Wijnenstraat en Wolfsberg/Polderweg.
- **Waterdiepte bui 70mm**
Een bui van 70mm in 1 uur kan niet verwerkt worden door de riolering. In dergelijke situaties is oppervlakkige afstroming via het maaiveld naar bijvoorbeeld kernrandzones belangrijk. In dergelijke situatie willen we waterschade (water in panden) zoveel mogelijk voorkomen.

De modelmatige toetsing maakt inzichtelijk dat de in het GRP opgenomen projecten belangrijk zijn om uit te voeren, maar dat er meer maatregelen nodig zijn om de gemeente Asten klimaatbestendig en waterrobuust in te richten.

2.1 Het kostendekkingsplan is 100% kostendekkend

Op basis van het Wrp is het kostendekkingsplan is geactualiseerd. Uitgangspunt is dat de riool- en waterzorgheffing 100% kostendekkend is voor alle kosten voor de zorgtaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Aangezien het kostendekkingsplan als onderbouwing dient van de riool- en waterzorgheffing, dient het kostendekkingsplan door de gemeenteraad vastgesteld te worden. Het kostendekkingsplan wordt volgens de financiële verordening gemeente Asten 2025 minimaal 1

keer per 4 jaar geactualiseerd. Met de vaststelling van dit kostendekkingsplan, leggen we vast dat de komende 4 jaar de riool- en waterzorgheffing gelijk blijft behoudens inflatie.

2.2 We achten een technische levensduur van 100 jaar reëel

De verwachting is dat een technische levensduur van 100 jaar reëel is voor de riolering. We constateren namelijk een beperkte aantasting van de riolering en geen verzakkingen door de stabiele zandondergrond.

Risico's

Door invulling te geven aan onze zorgtaken voor afval-, hemel, en grondwater en de daaraan gerelateerde opgaven voor klimaatadaptatie, een goede waterkwaliteit en water en bodem als (mede) ordenend principe bij ontwikkelingen beperken we de risico's.

In het Wrp is o.a. vastgelegd wat we verstaan onder hinder, wateroverlast en waterschade bij een regenbui en hoe wij handelen in dergelijke situatie. Ook zijn bijvoorbeeld de modelmatige toetsingen van een ontwerp zijn vastgelegd. Op deze manier geven wij duidelijkheid over wat inwoners kunnen verwachten en hoe wij invulling geven aan onze wettelijke taken.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven uitgewerkt.

Planning en uitvoering

Nadat het Wrp definitief is vastgesteld gaan we uitvoering geven aan het Wrp. Aangezien het financieel kader om de 4 jaar geactualiseerd moet worden, wordt dan ook het Wrp geëvalueerd en eventueel geactualiseerd.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie

Het Wrp draagt bij aan het programma "Klimaatbestendig en energieneutraal Asten". In het Wrp is het volgende operationeel doel opgenomen: "In 2050 is gemeente Asten klimaatbestendig en waterrobuust ingericht". Ook draagt het Wrp bij aan de andere programma's zoals "Transformatie buitengebied" en "Vitale kernen". Daarnaast is het Wrp een uitwerking van een programma onder de Omgevingswet.

Juridische context

het Wrp is een programma in het kader van de omgevingswet.

Financiële toelichting

Het kostendekkingsplan is de onderbouwing om de riool- en waterzorgheffing in 2026 niet met 5,9% (exclusief inflatie) per jaar te verhogen, maar uitsluitend te verhogen met inflatie.

Het voorstel is al doorgevoerd in de begroting 2026 en heeft geen gevolgen voor de begroting 2026.

Communicatie

Het Ontwerp Wrp ligt voor 6 weken ter inzage.

Bijlage(n)/ter inzage

	Naam	Documentnummer
--	------	----------------

1.	Raadsbesluit	2024210044
2.	Rapport Water- en rioleringsprogramma gemeente Asten	2024209796
3.	Tekening Waterdiepte bui 08 (19,8mm)	2024208487
4.	Tekening Waterdiepte bui 10 (35,7mm)	2024208489
5.	Tekening Waterdiepte bui 70mm	2024208488

RAADSBESLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:
Water- en rioleringsprogramma gemeente Asten (Wrp)	9 december 2025

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 november 2025.

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 25 november 2025;

besluit:

1. Wensen en bedenkingen te uiten over het Water- en rioleringsprogramma (Wrp)
2. Vast te stellen het “Kostendekkingsplan water en riolering” (bijlage A9 van het Wrp)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 9 december 2025.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk